

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שלישי ט באייר תשע"ז

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - ס"ז

1. משנה - אלו כללים הובאו בעניני יוחסין?

- א. כל מקום שיש קידושין ואין עבירה - הולד הולך אחר הזכר - זו כהנת לויה וישראלית שנשאו לכהן לוי וישראל.
- ב. כל מקום שיש קידושין ויש עבירה - הולד הולך אחר הפגום - זו אלמנה לכה"ג, גרו"ח להדיוט, ממזרת ונתונה לישראל, בת ישראל לממזר ולנתין.
- ג. כל מי שקידושיה ממנו אינם תופסים אבל מאחרים קידושיה תופסים - הולד ממזר - זה הבא על אחת מכל העריות שבתורה.
- ד. כל מי שקידושיה אינם תופסים לשום אדם - הולד כמותה - וזה ולד שפחה ונכרית.

2. רבי יוסי סובר שגר מותר בממזרות, ואם נשאה - הולד ממזר. כיצד מתיישב עם משנתנו שכשאין עבירה הולכים אחר הזכר?

- א. משנתנו כר' יהודה שגר אסור בממזרת ויש קידושין ויש עבירה - הולד הולך אחר הפגום.
- ב. אף לר' יוסי 'ואיזו זו' באה למעט אופנים אחר שלא הולך אחר הזכר. להלן דיני יוחסין נוספים שעלו בתוך המו"מ בגמרא:
 - א. חלל שנשאה בת ישראל, יש קידושין ואין עבירה, ונחלקו התנאים האם הולד הולך אחר הזכר.
 - ב. ישראל שנשאה חללה, יש קידושין ואין עבירה, הולד הולך אחר הזכר.
 - ג. מצרי שני שנשאה מצרית ראשונה - לר' יוחנן בנה שלישי, ולרב דימי שני.

3. רבי יוחנן: באומות הלך אחר הזכר, נתגיירו - הלך אחר הפגום שבשניהם. לגבי איזה הלכה באומות הלך אחר הזכר?

כדתניא: מנין לא' מן האומות שבא על הכנענית [שנאמר עליהם לא תחיה כל נשמה] והוליד בן, שאתה רשאי לקנותו בעבד - 'וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו' אבל כנעני שבא על שפחה מן האומות והוליד אינך יכול לקנותו בעבד - 'אשר הולידו בארצכם', מן הנולדן בארצכם, ולא מן הגרים בארצכם.

4. נתגיירו - הלך אחר הפגום הכי גרוע שבשניהם - באיזה סוג גרים פגומים מדובר?

- א. אין לפרש במצרי שנשאה עמונית - שבזה היא לא פגומה שהרי 'עמוני - ולא עמונית'.
- ב. אלא בעמוני [שאסור עד עולם] שנשאה מצרית [שאסור עד שלישי] - אם נולד זכר הולך אחר העמוני שאסור עד עולם, ואם נולד נקבה הולך אחר המצרית.

5. מנין שאין קידושין תופסים בחייבי כריתות?

- א. ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר, לאחרים - ולא לקרובים.
- ואין לפרש 'לאחר - ולא לבן' כיון שזה נאמר בהדיא - לא יקח איש את אשת אביו, [ואפילו בדיעבד, שהרי לכתחילה כבר נלמד מאחות אשה] אמנם דחו יתכן שהפסוק נצרך 'לאחר ולא לבעל אחותה' שאף בדיעבד לא תופסים בה קידושין.
- ב. אכן הפסוק נצרך ללמד על אחות אשה ושאר עריות נלמדות במה מצינו באחות אשה ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת - ולא תפסי בה קידושין, אף כל שהיא ערוה וחייבין על זדונה כרת ועל שגגתה חטאת - לא תפסי בה קידושין.
- ודחו - באשת איש ואשת אח אפשר לפרוק: מה לאחות אשה שכן אין לה היתר במקום מצוה, משא"כ באשת אח יש לה היתר של יבום.
- ג. אלא - 'כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו', הוקשו כל העריות לאחות אשה, שלא תפסי בה קידושין.